

Karoliina Partanen kok ym.

Kirjallinen kysymys poliisin toiminnasta lähisuhdeväkivaltatapau- sten esitutkinnassa

Eduskunnan puhemiehelle

Apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalaisen mukaan poliisi on toistuvasti jättänyt lainvastaisesti tutkimatta lähisuhteessa tapahtuneita pahoinpitelyjä. Puumalainen toteaa pitävänsä virheiden määrää ja toistuvuutta huolestuttavana. Apulaisoikeuskanslerin mukaan ongelman voidaan olettaa olevan laaja ja pitkäkestoinen. Jo vuonna 2011 on säädetty, että lähisuhteessa tapahtunut lieväkään pahoinpitely ei ole asianomistajarikos. Lähisuhdeväkivalta on ollut esillä yleisessä keskustelussa ja myös poliisin omassa laillisuusvalvonnassa ja koulutuksessa. Tähän nähden lainvastaisia ja virheellisiä päätöksiä on apulaisoikeuskanslerin mukaan huolestuttavan paljon.

Apulaisoikeuskansleri tutki lähisuhdeväkivaltatapauksia jokaiselta poliisilaitokselta puolen vuoden ajalta aikavälillä 1.10.2024—31.3.2025. Tulokset olivat todella huolestuttavia, sillä apulaisoikeuskanslerin mukaan iso osa päätöksistä oli lainvastaisia. On syytä epäillä, että näin on ollut myös muina ajankohtina.

Apulaisoikeuskansleri otti oma-aloitteisesti tutkittavakseen 65 esitutkintaa, jotka oli poliisiasian tietojärjestelmässä luokiteltu lähisuhdeväkivallaksi ja tietojärjestelmän kirjausten perusteella päätetty asianomistajan rangaistusvaatimuksen puuttumisen vuoksi. Lähisuhteessa tapahtunut lieväkin pahoinpitely on virallisen syytteen alainen rikos eikä esitutkintaa voi jättää toimittamatta sillä perusteella, että uhri ei vaadi epäillylle rangaistusta tai peruuttaa vaatimuksensa. 43 tapauksessa tutkinnanjohtaja oli lainvastaisesti päättänyt lähisuhdeväkivaltaan liittyvän asian tutkinnan, koska uhri ei vaatinut tekijälle rangaistusta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy, jotta lähisuhdeväkivaltatapauksen esitutkintoja ei lopeteta lainvastaisesti uhrin rangaistusvaatimuksen puuttumisen takia?

Kirjallinen kysymys KK 359/2025 vp

Helsingissä 24.10.2025

Karoliina Partanen kok
Saara-Sofia Sirén kok
Maaret Castrén kok
Martin Paasi kok
Jukka Kopra kok
Henrik Vuornos kok
Pihla Keto-Huovinen kok
Oskari Valtola kok
Susanne Päivärinta kok
Helena Marttila sd
Tuula Väättäinen sd
Timo Suhonen sd
Veronika Honkasalo vas
Oras Tynkkynen vihr
Laura Meriluoto vas
Atte Harjanne vihr